

Mag. Silva Kos Knez

Zavod RS za šolstvo

PODALJŠANO BIVANJE V DEVETLETNI OSNOVNI ŠOLI

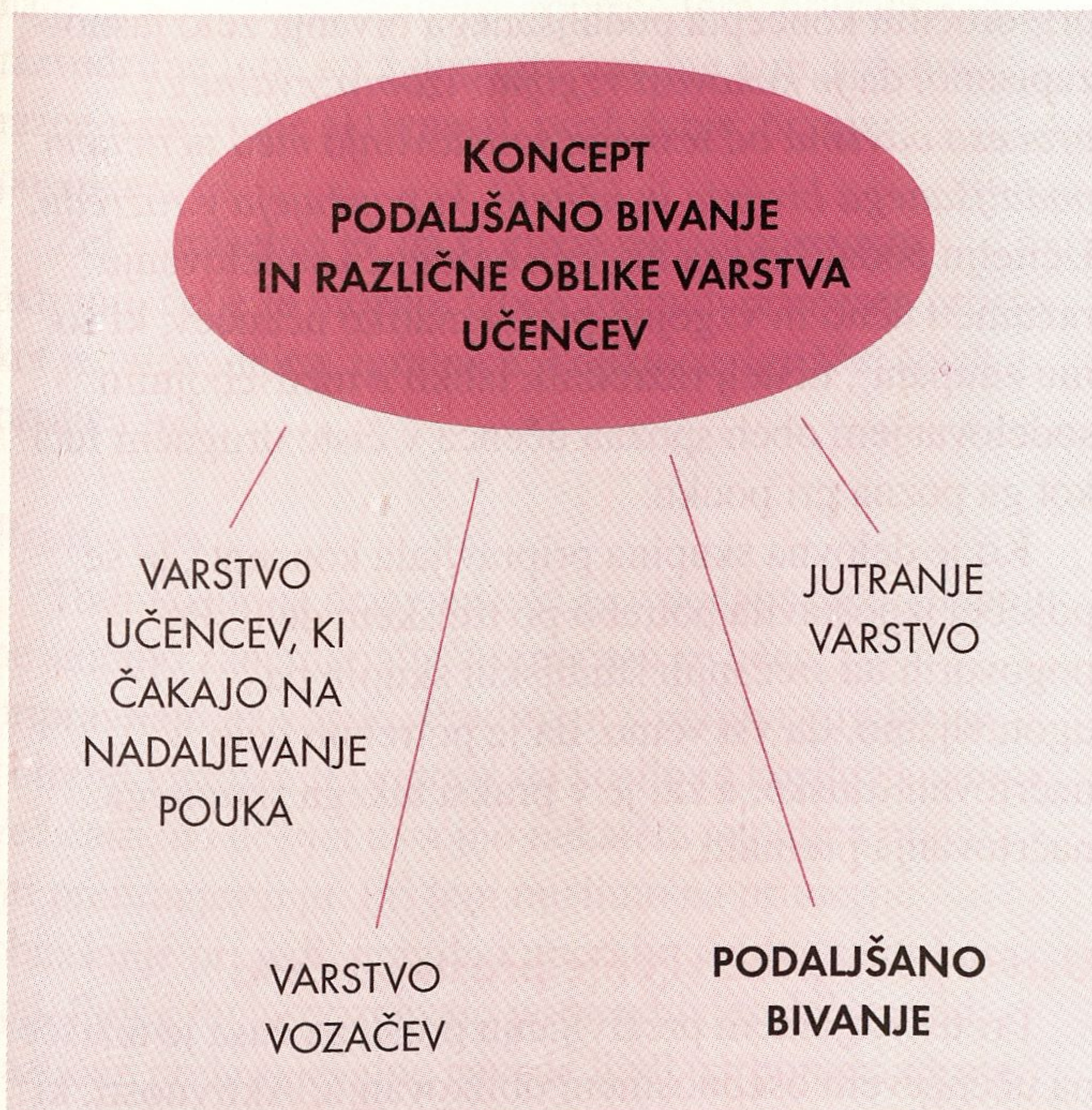
Uvajanje devetletne osnovne šole je zelo zahtevna naloga, ki zahteva od vseh nas zavestne napore pri uresničevanju novosti in sprememb v programu prenove naše šole. Tudi v podaljšanem bivanju¹ kot eni izmed oblik razširjenega programa osnovne šole je opaziti nekatere spremembe, s katerimi se bodo srečali učitelji, ki izvajajo vzgojno-izobraževalno delo v podaljšanem bivanju, in drugi strokovni delavci na šoli, ki so povezani s tem področjem.

Pri oblikovanju koncepta podaljšanega bivanja v devetletni osnovni šoli je delovna skupina za pripravo koncepta pregledala in upoštevala večino pripomb učiteljev za podaljšano bivanje, ki so predlog obravnavali na študijskih srečanjih.

Posebna pozornost je bila namenjena priporočilom za vzgojno-izobraževalno delo in organizaciji dela.

PODALJŠANO BIVANJE IN RAZLIČNE OBLIKE VARSTVA UČENCEV V DEVETLETNI OSNOVNI ŠOLI

V okviru razširjenega programa izvaja šola glede na potrebe učencev in staršev naslednje različne organizacijske oblike vzgojno-izobraževalnega dela z učenci: podaljšano bivanje, jutranje varstvo, varstvo vozačev, varstvo učencev, ki čakajo na nadaljevanje pouka.

Slika1: Podaljšano bivanje in različne oblike varstva učencev v devetletni osnovni šoli

Vzgojno-izobraževalno delo v podaljšanem bivanju sestavljajo štirje ključni elementi, ki so med sabo močno povezani. To so: cilji, procesi, komunikacija, kriteriji.

Slednji niso neposredno povezani s spoznavnim oz. kognitivnim področjem. Bolj se nanašajo na čustveno-motivacijsko oz. konativno področje, kjer lahko cilje dosegamo le, če uporabljamo določene postopke in metode, ki jih načrtno izberemo in preverjamo.

SESTAVINE IN CILJI POSAMEZNIH DEJAVNOSTI V PODALJŠANEM BIVANJU

Podaljšano bivanje je dejavnost, kjer se prepletajo tako vzgojne kot izobraževalne naloge. Res pa je, da je tu vendarle večji poudarek predvsem na vzgojnih nalogah in sicer razvijanje delovnih navad, razvijanje odnosa v skupini, privzganje vztrajnosti, odgovornosti in podobno.

V podaljšanem bivanju omogočamo učencem spodbudno, zdravo in varno psihosocialno in fizično okolje, ki ga potrebujejo za osebni razvoj in izobraževanje.

Podaljšanega bivanja ne smemo razumeti kot nadaljevanje pouka po pouku oz. ga ločevati od pouka. Pouk in podaljšano bivanje moramo obravnavati kot celoto ter začutiti njuno medsebojno povezanost.

Vzgojno-izobraževalno delo v podaljšanem bivanju poteka pod strokovnim vodstvom učitelja in vsebuje naslednje dejavnosti: sprostitevno dejavnost, ustvarjalno preživljanje časa, samostojno učenje, prehrano.

¹ Koncept podaljšanega bivanja je potrdil Strokovni svet RS za splošno izobraževanje 8. 4. 1999. Koncept najdete na spletnih straneh: <http://www.mss.edus.si/dokumenti>.

Slika 2: Dejavnosti podaljšane bivanja

Samostojno učenje

Na študijskih srečanjih učiteljev podaljšane bivanja še vedno ugotavljamo, da je kar precej učiteljev, med temi je največ učiteljev začetnikov, ki so se znašli pred problemom, kako organizirati in voditi samostojno učenje. Nadalje se sprašujejo, kako naj učence motivirajo za delo, kako jim naj pri delu pomagajo, jih usmerjajo, razvijajo različne sposobnosti in interese, ki jih imajo posamezni učenci. Še posebej je bilo izpostavljeno pisanje domačih nalog. Glede na to, da je tematika pisanja domačih nalog stalnica na srečanjih študijskih skupin, bomo v nadaljevanju tudi tej temi namenili nekaj prostora.

Ko učitelj načrtuje aktivnosti, ki bodo potekale pri samostojnem učenju, izhaja iz ciljev pouka, ki jih v sodelovanju z razrednim učiteljem individualizira. Želimo poudariti, da je samostojno učenje svojstveno nadaljevanje pouka in še zdaleč ni nadaljevanje pouka oz. aktivnosti na način, ki poteka pri pouku.

Osnovna naloga učitelja je, da učencem omogoči čimbolj samostojno delo. Potrebno je vedeti, da mlajši učenci potrebujejo več učiteljeve pomoči pri delu kot starejši. Vodenje samostojnega učenja je za učitelja zahtevno tudi zato, ker se učenci med sabo razlikujejo po starosti (heterogeni oddelki), osebnostnih lastnostih, razvojni stopnji, delovnih navadah, interesih, motivaciji za delo in drugih posebnostih.

Učenci pogosto pišejo pri samostojnem učenju tudi domače naloge. Če hočemo, da bomo s pisanjem domačih nalog dosegli pričakovane rezultate, morata učitelja podaljšane bivanja in učitelj razrednik skupaj oblikovati dogovore, ki so potrebni za realizacijo

zastavljenih ciljev.

Pisanje domačih nalog ni in ne sme biti učenčeva najpomembnejša aktivnost v času podaljšane bivanja. Dogaja se, da je zaradi pomanjkanja sodelovanja učitelja podaljšane bivanja in učitelja, ki poučuje v razredu, domača naloga neprimerna, pogostokrat nediferencirana glede na sposobnosti posameznih učencev. Neprimerno in nedopustno je, kadar po preteku časa, namenjenega za pisanje domačih nalog, učenci le-teh ne dokončajo in z njimi nadaljujejo v času, ki je namenjen drugih dejavnostim oz. njihovem prostemu času. Zelo pomembno je, da oba učitelja (učitelj podaljšane bivanja in učitelj, ki poučuje v razredu) pravilno pojmujeta samostojno učenje učencev, kar pomeni, da je učitelj podaljšane bivanja predvsem usmerjevalec učenčevega dela, učitelj, ki poučuje v razredu, pa je tisti, ki mora naloge pregledati, saj bo tako dobil povratno informacijo o učenčevem razumevanju učne snovi in pa seveda povratno informacijo tudi o kvaliteti svojega poučevanja. Pomembno je, da se dogovarjata tako o količini kot zahtevnosti posameznih domačih nalog za vsakega učenca posebej. Domače naloge naj bodo namenjene reševanju različnih problemov in praktični uporabi znanja. Učenci naj pripravljajo različne projekte. Pisnih domačih nalog naj bi bilo čim manj, zato pa več opazovalnih, raziskovalnih nalog, nalog zbiranja ipd.

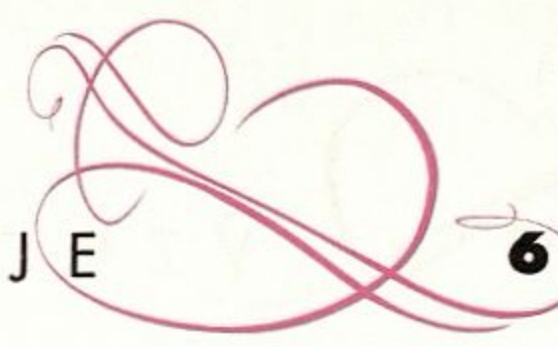
Da bi se tej in podobnim neprijetnostim izognili, je v priporočilih koncepta podaljšane bivanja zelo jasno zapisano, da je *kakovost vzgojno-izobraževalnega procesa odvisna od tesnega sodelovanja med učiteljem podaljšane bivanja in učitelji, ki poučujejo v razredu*. Učitelju podaljšane bivanja omogoča sodelovanje razumeti učno in vzgojno problematiko učencev, ki so mu zaupani², učitelj razrednik lahko z medsebojnim sodelovanjem obeh spozna učenca v čisto drugačni luči kot ga pozna pri pouku.

Ko je delovna skupina pripravljala koncept³, je še posebej izpostavila potrebo po timskem delu. Po pogovorih na srečanjih študijskih skupin pa ugotavljamo, da vsi vemo, da je potrebno delo načrtovati timsko, a žal je v praksi takega skupnega načrtovanja premalo.

Ustvarjalno preživljanje prostega časa

Pri ustvarjalnem preživljanju prostega časa je težišče na učenčevem osebnostnem oblikovanju. Aktivnosti, ki jih načrtujemo, izhajajo iz učenčevih potreb in interesov. To je čas, ko se učenec sprosti po napornem delu. Pomembno vlogo ima tudi učitelj, ki mora v okviru aktivnosti, ki jih načrtuje, učence za delo ustrezno animirati. Ob nenačrtovanem izvajanju dejavnosti se

² Koncept Podaljšano bivanje in različne oblike varstva učencev v devetletni osnovni šoli.

lahko pojavijo nekatere nevarnosti, kot so neupoštevanje učenčevih potreb in interesov, direktno vodenje učencev, in navsezadnje skrajševanje časa, določenega za ustvarjalno preživljanje prostega časa najpogosteje na račun samostojnega učenja.

Učitelj delo načrtuje tako, da si učenci ob različnih dejavnostih enakomerno razvijajo ustvarjalnost tako na kulturnem, umetniškem, športnem in drugih področjih.

Pomembno je, da učenci ne samo razumejo, ampak tudi doživijo pomen aktivno preživetega prostega časa, ki je potreben za njihovo dobro počutje in osebni razvoj.

Sprostitvene dejavnosti

Pri sprostitveni dejavnosti je največji poudarek na razumevanju in doživljanju sprostitve, počitka, obnavljanju psihofičnih moči učencev, ki so temeljni elementi zdravega načina življenja. Sprostitveno dejavnost lahko izvajamo v aktivni ali pasivni obliki.

Priporočljivo je, da sprostitveno dejavnost izvajamo takrat, ko je učenec biološko manj sposoben. Če je le mogoče, naj bo to takoj po kosilu. Tako se lahko spočije in si nabere novih moči za nadaljnje delo.

Ker ni vseeno, kaj učenci pri sprostitveni dejavnosti počno, je učitelj tisti, ki jim zagotavlja možnosti za sprostitev, jih spodbuja, svetuje, se z njimi dogovarja, sodeluje ipd. Pomembno je, da ima učitelj stalen pregled nad učenci.

Metode, s katerimi dosegamo zastavljene cilje, so najpogosteje najrazličnejše športne igre, družabne igre, razvedrilne igre, socialne igre, rajalne igre, sprehodi, razne usmerjene aktivnosti, poslušanje, branje, pogovori.

Zelo smiselno je, da si glede na izbrano vrsto aktivno, če je le možno, izberemo tudi primeren prostor, kot je telovadnica, igralnica, knjižnica, igrišče, šolska okolica ipd.

Prehrana

Tudi kosilo je dejavnost, ki je v podaljšanem bivanju ne smemo zanemarjati. V tem času se učenci pripravljajo na kosilo. Predvsem v nižjih razredih je potrebno nameniti pripravi na kosilo in kosilu samemu več časa, da učenci usvojijo nekatera temeljna pravila pri prehranjevanju. Pri tem mislimo na primerno obnašanje pri jedi, pravilno uporabo jedilnega pribora ipd. Poleg tega spoznavajo pomen higienskih navad, različne prehranjevalne navade ljudi ter pomen zdrave in uravnotežene prehrane za človekov razvoj.

ORGANIZACIJA DELA V PODALJŠANEM BIVANJU

Velikokrat smo v dilemi, kako organizirati delo v podaljšanem bivanju, da bomo dosegli čim boljše uspehe. Glede na to, da so med šolami razlike, tako v materialnih možnostih, urniku pouka, željah staršev in kadrovskih pogojih, je priporočljivo, da si vsaka šola sama oblikuje model, za katerega meni, da je v danih okoliščinah zanjo najbolj sprejemljiv.

VLOGA UČITELJA

Da bomo postali dobri učitelji, potrebujemo najprej zadostno teoretično znanje, da se bomo znali pametno odločati, ko bomo reševali praktične probleme.

Dejavnosti podaljšanega bivanja zahtevajo od učitelja drugačen način dela kot je način dela pri pouku in navsezadnje tudi drugačen pristop k učencu.

Učitelj v podaljšanem bivanju opravlja zelo pomembne vzgojno-izobraževalne naloge, ki so povezane z usmerjanjem in oblikovanjem aktivnosti. Učencem mora znati svetovati, jih seznanjati z njihovimi pravicami in jim pomagati pri razumevanju in izpolnjevanju njihovih obveznosti. Ena izmed ne samo pomembnih, ampak tudi zelo zahtevnih nalog je, da zna učitelj v skupini ustvarjati sproščeno ozračje in delovno disciplino, kadar je to potrebno.

Učenec se v podaljšanem bivanju učitelju pokaže v čisto drugačni luči kot v razredu. Ob tem se moramo zavedati, da se učitelj pri pouku s posameznim učencem ne more posebej ukvarjati in mu namenjati toliko pozornosti kot učitelj v podaljšanem bivanju, ki mu narava dela v podaljšanem bivanju to tudi omogoča. Tako lahko vse učence vsakega posameznika pri aktivnostih bolj pozorno spremlja, spodbuja, svetuje, usmerja, pomaga in skrbi za dobro počutje. Na počutje učencev vpliva kar precej dejavnikov. Zagotovo je najpomembnejši dejavnik povezan z učiteljem in njegovo osebnostjo. Učitelj lahko s svojo osebnostjo učence bolj ali manj motivira za delo in vpliva na njihov odnos do posameznih dejavnosti. Z vedrim razpoloženjem, motiviranostjo, skrbjo za prijetno ozračje v skupini, spoštljivim odnosom do učencev, s poslušanjem za potrebe in interese posameznika ali skupine, stalnim spodbujanjem, pripravljenostjo pomagati posamezniku, če se le-ta znajde v stiski,

³ Prav tam

vzbudi tak učitelj v učencih čustvo spoštovanja in občudovanja. Učitelji, ki jim uspe vzpostaviti v učencih omenjena čustva, navadno nimajo težav pri oblikovanju meja, ki so povezane z redom in delovno disciplino v oddelku. Še posebej pa je lik učitelja pomemben v najnižjih razredih, tj. v prvem in drugem razredu osnovne šole, kjer si učenci še posebno želijo stalnega stika z njim. Prav tako mora učitelj spremljati in analizirati uspehe in neuspehe ali razne odklone.

Vsi, še posebno pa učitelji, ki delajo v podaljšanem bivanju, vedo, da je za vzpostavljanje kvalitetnih medsebojnih odnosov v skupini potrebno vložiti zelo veliko truda, znanja in pripravljenosti za delo in mero človeške topline. Prav zato je delo v podaljšanem bivanju za tiste, ki v njem čutijo svoje poslanstvo, zelo zahtevno.

Žal pa se mnogi učitelji, ki delajo v podaljšanem bivanju, v vlogi učitelja podaljšanega bivanja počutijo neprijetno. Imajo občutek, da opravljajo delo, ki je manj cenjeno kot delo učitelja pri pouku ipd. Vzrokov za to je lahko veliko. Zagotovo pa lahko trdimo, da je premajhna stopnja informiranosti oz. slabo poznavanje ciljev posameznih dejavnosti eden izmed njih. Ponekod ima zanje manj posluha celo vodstvo šole. Ob vseh teh nalogah, ki jih učitelj v podaljšanem bivanju opravlja, je enakovreden sodelavec v pedagoškem procesu z učenci.

Pri oblikovanju »pravil« življenja in dela v podaljšanem bivanju ima pomembno vlogo tudi ravnatelj, ki mora spodbujati skupno načrtovanje vzgojno-izobraževalnih aktivnosti in učiteljem podaljšanega bivanja dati možnost, da ti aktivno sodelujejo na konferencah učiteljskega zbora.

Za rast kakovosti vzgojno-izobraževalnega dela v podaljšanem bivanju je zelo pomembna učiteljeva izkušnja poučevanja v razredu. Zato je občasna menjava dela v podaljšanem bivanju z delom pri pouku in obratno zelo koristna.

NAČRTOVANJE VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNEGA DELA V PODALJŠANEM BIVANJU

Da bomo delo opravili uspešno, moramo najprej izdelati načrt. Načrtovanje je proces, ki:

- oblikuje cilje vzgojno-izobraževalne dejavnosti,
- zagotavlja določeno stopnjo varnosti,
- utrjuje videnje prihodnosti,
- koordinira različne aktivnosti, ki so nujne, da do realizacije lahko pride,
- omogoča ustrezno ukrepanje ob nepredvidljivih situacijah,
- zagotavlja obvladovanje in usmerjanje dejavnosti v začrtani smeri,

- omogoča zbiranje in sintezo podatkov, ki so pomembni za načrtovanje vzgojno-izobraževalnih aktivnosti v prihodnosti,
- zmanjšuje razkorake med cilji in aktivnostjo,
- omogoča obvladovanje sprememb,
- oblikuje merila, po katerih lahko evalviramo dosežke,
- omogoča preglednost ciljev in določa prioriteto.

(Prirejeno po C. Giles, 1995/96)

Eno izmed vprašanj, ki se pogosto pojavlja pri učiteljih, je tudi vprašanje načrtovanja vzgojno-izobraževalnega dela v podaljšanem bivanju.

V novembru 2001 smo zaključili na področju podaljšanega bivanja srečanja učiteljev študijskih skupin. Osrednja tema je bila *Učiteljevo načrtovanje vzgojno-izobraževalnega dela v podaljšanem bivanju*. Na podlagi vrnjenih poročil ugotavljamo, da je bila večina učiteljev z obravnavano temo zadovoljna. Prav tako so se uresničila njihova pričakovanja, saj so učitelji v svojih odgovorih zapisali, da bodo znanja, pridobljena na študijskih srečanjih, večinoma uporabili pri svojem delu.

Letno načrtovanje vzgojno-izobraževalnega dela v podaljšanem bivanju

Tudi v podaljšanem bivanju je potrebno vzgojno-izobraževalno delo načrtovati.

Prvi pogoj za uspešno načrtovanje vzgojno-izobraževalnih dejavnosti je dobro poznavanje koncepta podaljšanega bivanja in veljavnih učnih načrtov za razrede in predmete, v katerih učitelj izvaja dejavnosti, ter poznavanje drugih posrednih in neposrednih dejavnikov, ki vplivajo na vzgojno-izobraževalni proces v podaljšanem bivanju.

Pri načrtovanju vzgojno-izobraževalnega dela mora učitelj *posebno pozornost nameniti ciljem, vsebini, času in posebnostim določenih oddelkov*.

Učitelj mora dobro vedeti, katere cilje bo z učenci pridobival, katero vsebino bo uporabil za doseg ciljev, koliko časa bo za to potreboval ter kako bo oblikoval cilje takrat, ko gre za določene posebnosti, ki se pri delu v podaljšanem bivanju pojavljajo npr. heterogeni oddelki.

Pri načrtovanju vzgojno-izobraževalnih dejavnosti na globalni ravni učitelj izbere splošne cilje in vsebine glede na posamezne razrede, predmete in dejavnosti podaljšanega bivanja. Načrtovanje na globalni ravni se ujema z letnim načrtovanjem. Letno delovno pripravo izdela učitelj podaljšanega bivanja pred začetkom šolskega leta za daljše časovno obdobje, npr. za obdobje treh mesecev. Seveda pa mora pred tem vedeti, iz

katerih paralelk bo imel v razredu učence. Pri načrtovanju letne delovne priprave se mora učitelj podaljšane bivanja povezati tudi z razrednimi učitelji ter skupaj z njimi načrtovati dejavnosti, ki se bodo kot rdeča nit prepletale tako pri pouku kot v podaljšanem bivanju.

Vzgojno-izobraževalni cilji so na tej stopnji pogosto postavljeni zgolj deklarativno in predstavljajo globalno vodilo za vzgojno-izobraževalno delo.

Pri izbiri ciljev mora učitelj enako upoštevati cilje, ki izhajajo iz pouka in cilje, ki izhajajo iz posameznih dejavnosti podaljšane bivanja

Tedenska priprava na vzgojno-izobraževalno delo v podaljšanem bivanju

Poleg letne delovne priprave mora učitelj v podaljšanem bivanju izdelati skupaj z učenci, učitelji v razredu in drugimi strokovnimi delavci tudi tedensko pripravo za samostojno učenje, sprostitev dejavnost in kosilo. Tedenska priprava vsebuje tedenske vzgojno-izobraževalne cilje, ki izhajajo iz samostojnega učenja,

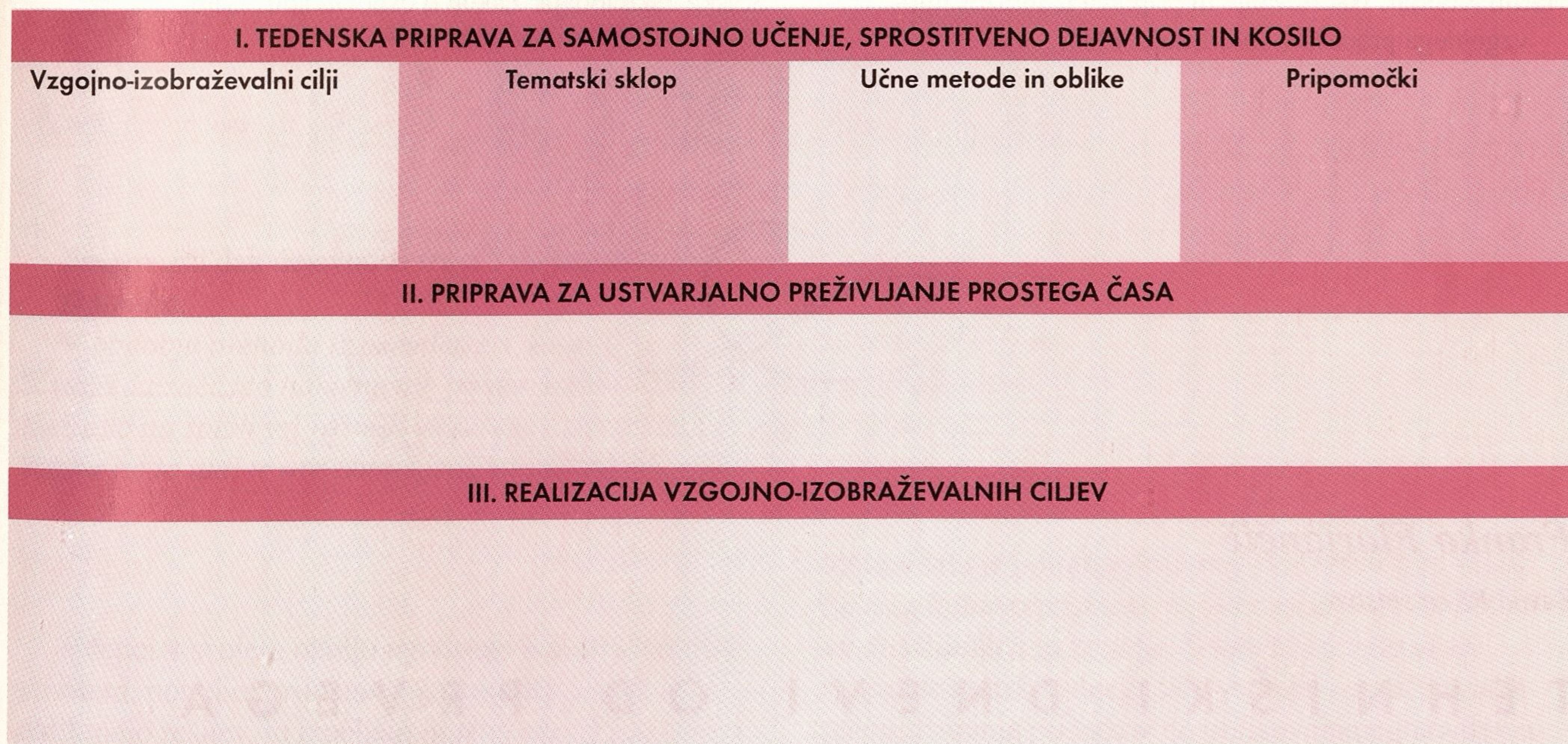
sprostitvene dejavnosti, kosila in ciljev, ki izhajajo iz pouka in so vezani na določen tematski sklop ter ustrezne didaktične odločitve.

Cilji, ki jih zapiše v tedensko pripravo, so v primerjavi z globalnimi cilji letne delovne priprave oblikovani operativno.

Pomembno je, da pri načrtovanju upošteva razvojno stopnjo učencev oddelka, njihove psihofizične sposobnosti, predhodno obremenitev pri pouku. Prav tako skrbi za premišljeno načrtovanje in izvajanje dnevnih aktivnosti, poskrbi za primerno izmenjavo počitka, učenja, sprostite in skrbi za optimalen in celostni osebni razvoj vsakega učenca in vseh učencev.

Za ustvarjalno preživljanje prostega časa izdelava učitelj pripravo glede na želje, interese in potrebe učencev. Priprava je lahko izdelana kot tedenska ali kot projekt – odvisno od tega, kako je delo zasnovano.

Po opravljenem vzgojno-izobraževalnem delu vpiše učitelj še realizacijo načrtovanih ciljev.

Slika 3: Shema priprave učitelja podaljšane bivanja za vzgojno-izobraževalno delo⁴

SODELOVANJE S STARŠI IN ŠIRŠIM OKOLJEM

Tako starši kot šola želijo omogočiti otroku vsestranski razvoj in prijazno prihodnost, če še sploh lahko v času, v katerem nas z vseh strani obsipavajo z vsem mogočim. Kakorkoli že, dejstvo pa je, da bomo vsaj kanček tega dosegli le z enotno naravnostjo

staršev in vseh pedagoških delavcev. Le-to bomo dosegli z dobrim sodelovanjem. Poleg ustaljenih oblik, ki jih vsi več ali manj poznamo in vključujemo v delo tudi pri podaljšanem bivanju, je primerno, da učitelj načrtuje tudi aktivno vključevanje staršev v vzgojno-izobraževalni proces. Take oblike dela ugodno vplivajo tako na učence kot na starše.

⁴ Koncept podaljšano bivanje in različne oblike varstva učencev v devetletni osnovni šoli.

Žal pa nekateri starši ne kažejo prevelikega zanimanja za poznavanje dejavnosti, v katere so vključeni njihovi učenci. Pogostokrat je njihovo poznavanje ciljev dejavnosti v podaljšanem bivanju omejeno zgolj na pisanje domačih nalog, zato je prav, da staršem že v začetku šolskega leta predstavimo delo v podaljšanem bivanju in jih med šolskim letom obveščamo o vsem, kar se dogaja pri posameznih dejavnostih.

Če želimo drugačno, otroku prijaznejšo šolo, moramo slediti sodobnim tokovom na psihološko-metodično-didaktičnem področju in vnašati spremembe tudi v vzgojno-izobraževalno delo v podaljšanem bivanju.

Prepričani smo, da bo tudi koncept dela v podaljšanem bivanju, ki je nastal v okviru prenove slovenske osnovne šole, večinoma zapolnil dosedanje vrzeli tako na strokovnem kot organizacijskem področju.

Kvalitativni napredek pri delu v podaljšanem bivanju bomo dosegli takrat, ko bomo o ciljih, funkciji in vsebinah dela v podaljšanem bivanju temeljito spregovorili z učitelji v šolskih zbornicah, ko bomo v začetku šolskega leta s cilji in vsebinami dela seznanili tudi starše in jih aktivno vključevali v vzgojno-izobraževalni proces. Najpomembnejšo vlogo pa ima seveda učitelj, ki oblikuje in načrtuje delo v podaljšanem bivanju.

LITERATURA IN VIRI

Barica Marentič Požarnik: Pomen operativnega oblikovanja vzgojno-izobraževalnih smotrov za uspešnejši pouk, Zbrana poglavja iz didaktike, Pedagoška obzorja, Novo mesto 1991.

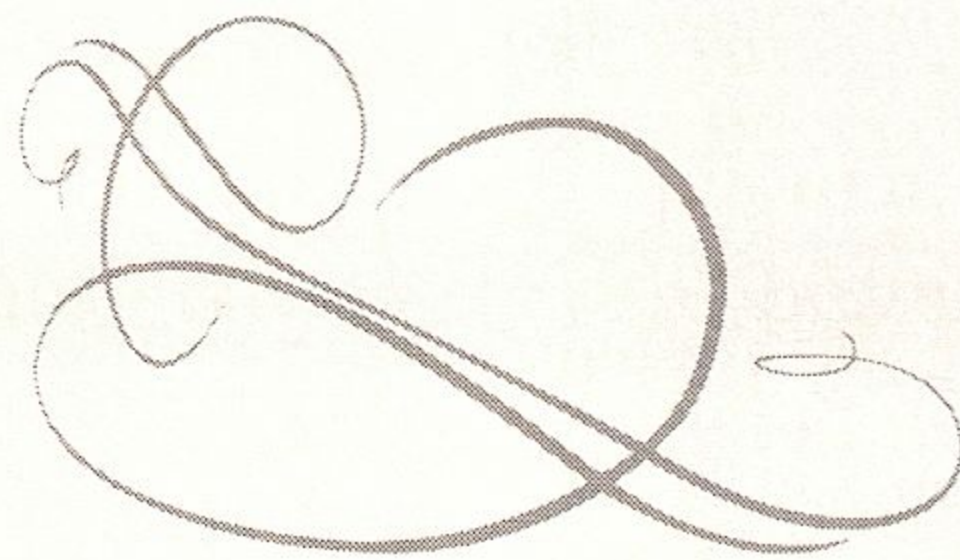
Martin Kramar: Načrtovanje in priprava izobraževalno-vzgojnega procesa v šoli, Educa 1994.

Delovna skupina za pripravo koncepta podaljšanega bivanja:

Podaljšano bivanje in različne oblike varstva učencev v devetletni osnovni šoli, Ljubljana 1999.

Filip Jelavic: Didaktik. Slap, Jastrebarsko 1998.

Šolska zakonodaja: Zakon o osnovni šoli, 1996.

Franko Florjančič

Zavod RS za šolstvo

TEHNIŠKI DNEVI OD PRVEGA DO DEVETEGA RAZREDA

Dnevi dejavnosti

Dnevi dejavnosti so del obveznega programa osnovne šole. Namen je medpredmetno povezovanje predmetnih področij in disciplin, ki so vključene v predmetnik osnovne šole. Cilji dni dejavnosti so omogočiti učenkam in učencem:

- utrjevanje in povezovanje znanj, pridobljenih pri posameznih predmetih in predmetnih področjih,
- uporabljanje teh znanj in njihovo dopolnjevanje s praktičnim učenjem,

- medsebojno sodelovanje in
- odzivanja na aktualne dogodke v ožjem in širšem družbenem okolju.

Predmetnik devetletne osnovne šole obsega od 1. do 9. razreda 8582,5 ur obveznega programa, od tega 675 ur dejavnosti. To število ur je v programu osnovne šole 7,87 % vseh ur, kar pomeni čas, ki ni zanemarljiv in mu je treba nameniti posebno pozornost. Preglednica prikazuje število dni dejavnosti v osemletki in devetletki.